

HEMOGLOBIN A_{1c}

<p><i>Zbog čega se određuje hemoglobin A_{1c}?</i></p>	<p>» Hemoglobin A_{1c} je dobar pokazatelj kvaliteta metaboličke sređenosti šećerne bolesti za jedan duži period – za period od 2 meseca koja prethode njegovom određivanju.</p>
<p><i>Šta je hemoglobin A_{1c}?</i></p>	<p>» Hemoglobin koji se nalazi u crvenim krvnim zrnima je jedna belančevina za koju se u stanjima trajno visokih vrednosti glikemije vezuje šećer iz krvi, a stepen njegovog vezivanja je proporcionalan visini i dužini održavanja visokog nivoa šećera u krvi. Drugim rečima, ukoliko je koncentracija šećera u krvi viša utoliko je veće njegovo vezivanje za hemoglobin, i obrnuto.</p>
<p><i>Koje su prednosti određivanja hemoglobina A_{1c}?</i></p>	<p>» Hemoglobin A_{1c} pouzdano otkriva postojanje loše metaboličke regulacije šećerne bolesti, a koje može ostati neotkriveno ako se samo jednom u 2-3 meseca odredi šećer u krvi ili načini tzv. dnevni glikemijski profil (kada se glikemija određuje više puta u toku dana, eventualno i noći).</p>
<p><i>Koja su ograničenja testa određivanja hemoglobina A_{1c}?</i></p>	<p>» Hemoglobin A_{1c} odlikava samo srednju vrednost šećera u krvi tokom dva meseca, ali ne pruža uvid u kolebanje nivoa šećera u krvi tokom dana, ne otkriva eventualne hipoglikemije i ne omogućava da se odabere najbolja vrsta, doza i vreme ubrizgavanja insulina. Prema tome, on nije zamena za pregled šećera u krvi, već se samo dobro dopunjava sa tom analizom.</p>

<p><i>Kakav se režim kontrola šećerne bolesti preporučuje?</i></p>	<p>» Bolesnici po određenom ritmu treba sami da kontrolišu nivo šećera u krvi pomoću samomerača i da ih tačno evidentiraju, a prilikom dolaska na lekarsku kontrolu određuje se hemoglobin A_{1c}. Tek na osnovu rezultata ove dve analize može se načiniti najbolja procena uspešnosti lečenja i plan dalje terapije.</p>
<p><i>Kojim bolesnicima i kada treba određivati hemoglobin A_{1c}?</i></p>	<p>» Određivanje je neophodno prvenstveno kod bolesnika koji se leče insulinom, ali isto tako i kod lečenih oralnim hipoglikemicima (tabletni preparati), pa donekle i za lečene samo dijetskim režimom.</p> <p>Vrednosti hemoglobina A_{1c} potrebno je pratiti u vremenskim intervalima od 2-3 meseca.</p>
<p><i>Kako se izvodi ova analiza i šta eventualno može uticati na rezultat pregleda?</i></p>	<p>» Analiza je vrlo jednostavna, brza i relativno jeftina. Potreban je samo jedan uzorak venske krvi uzete u jutarnjim satima našte, a sama analiza je gotova za jedan dan.</p> <p>Postoji mali broj situacija kada dobijena vrednost može biti nerealno povišena ili snižena, a zadatak je lekara da u takvim slučajevima izvrši procenu verodostojnosti dobijenog rezultata (neke teške anemije, uzimanje alkohola, trudnoća, uremija i neka druga oboljenja).</p>
<p><i>Koje su normalne vrednosti hemoglobina A_{1c}?</i></p>	<p>» Vrednosti hemoglobina A_{1c} u zdravih osoba su ispod 5,0%.</p> <p>U tipu 1 dijabetesa normalne vrednosti su 6,2-7,5%, a iznad 7,5% povišene i tada postoji evidentan rizik za nastanak oštećenja krvnih sudova.</p> <p>Kod bolesnika sa tipom 2 dijabetesa kriterijumi su strožiji: normalne vrednosti su do 6,5%, a iznad ove granice već postoji rizik ubrzanog razvitka arterioskleroze (rizik postaje vrlo ozbiljan ako je hemoglobin A_{1c} iznad 7,5%).</p>

Prof. dr Lazar Lepšanović

